

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“
ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Лекция №2

ЗДРАВНА СЛУЖБА

Доц. д-р Гена Грънчарова, д.м.

1. ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПОНЯТИЕТО “ЗДРАВНА СЛУЖБА”

ЗДРАВНА СЛУЖБА - система от здравни институции (здравни заведения и здравни органи), които дадена страна създава за здравно обслужване на населението и управление на здравните дейности.

ПЪРВА СТРУКТУРНА ЧАСТ -

**ВСИЧКИ ВИДОВЕ ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ:
лечебни заведения за извънболнична
и болнична помощ, центрове
(комплексен онкологичен, за
психично здраве, за кожни и
венерически заболявания) и др.**

ВТОРА СТРУКТУРНА ЧАСТ -
здравни органи като
организационно-управленчески
звена
(МЗ, РЗИ, общински здравни
администрации).

ЗДРАВНА СЛУЖБА - система за

получаване, преработване,

съхраняване и изразходване на

ресурси за превантивни дейности

(промоция и профилактика на

болестите), диагностика, лечение и

рехабилитация.

Ресурсната база включва:

- човешки ресурси;
- материално-технически и технологични средства;
- финансови ресурси;
- природни ресурси;
- информационни ресурси;
- организационни ресурси.

**Формирането на ресурсите в
здравната служба става от
обществени и частни
ИЗТОЧНИЦИ.**

**Ресурсите постъпват в
здравните институции, които
могат да бъдат:**

- с делим ефект и**
- с неделим ефект.**

ЗДРАВНИ ИНСТИТУЦИИ С

ДЕЛИМ ЕФЕКТ – резултатите от

дейността им могат да се

проследят върху отделните лица,

на които е оказана здравна помощ;

популацията получава определен

ефект, но чрез индивида.

**ЗДРАВНИ ИНСТИТУЦИИ С
ДЕЛИМ ЕФЕКТ** - всички здравни
заведения за извънболнична и
болнична помощ, центрове
(комплексен онкологичен център,
център за психично здраве, център
за кожни и венерически
заболявания), хосписи, домове за
медико-социални грижи и др.

**ЗДРАВНИ ИНСТИТУЦИИ С
НЕДЕЛИМ ЕФЕКТ** - резултатите
от дейността им засягат цялата
популация, като всеки индивид
получава частица от ефекта.

Към здравните институции с неделим ефект се отнасят:

- научни центрове и институти;**
- учебни заведения за медицински кадри;**
- службите на здравната администрация (МЗ, РЗИ и др.)**

Според собствеността здравните институции с делим ефект са:

➤ публични (обществени):

- държавни и

- общински;

➤ частни (лична собственост, акционерни, кооперативни).

2. ФАКТОРИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗДРАВНАТА СЛУЖБА

I. МЕДИЦИНСКИ ФАКТОРИ:

- **ниво и тенденции на общественото здраве;**
- **развитие на медицинската наука;**
- **развитие на медицинското образование;**
- **медицински традиции и др.**

II. НЕМЕДИЦИНСКИ ФАКТОРИ:

- * здравна и социална политика на страната;**
- * ниво на икономическо развитие;**
- * климато-географски особености;**
- * национални традиции и др.**

**Здравната помощ трябва да
удовлетворява следните
характеристики:**

- **Всеобхватност;**
- **Адекватност** на потребностите;
- **Наличност;**
- **Достъпност** – географска, цена;
- **Осъществимост.**

НИВА НА ЗДРАВНА ПОМОЩ

ПЪРВИЧНА

ВТОРИЧНА

ТРЕТИЧНА

➤ **ФУНКЦИИ НА ЗДРАВНАТА СЛУЖБА**

- Ø профилактични,
- Ø диагностични,
- Ø лечебни,
- Ø рехабилитационни,
- Ø образователни и възпитателни,
- Ø медико-социални,
- изследователски,**
- Ø организационно-методични

ОРГАНИЗАЦИОННИ ПРИНЦИПИ

- 1. Единство и комплексност**
- 2. Регионализация и децентрализация;**
- 3. Пирамидален строеж;**
- 4. Окрупняване и създаване на многопрофилни здравни заведения.**

**Основен проблем за всички развити
страни - несъответствие между
пирамидалния строеж на здравната
служба и търсенето на здравна
помощ от населението.**